

Verksamhetsberättelse för Elevhälsans Medicinska Insats - EMI 2021/2022

	Senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarig processägare
UN 2022/0638	2022-10-06	UN	Elionor Blomqvist

Innehåll

Innehåll	2
Uppdrag	3
Styrdokument	3
Verksamhetsansvar, kompetens och personalresurser	4
Ansvarsfördelning	4
Verksamhetschef	4
Skolläkare	4
Kompetens	5
Samordnade skolsköterska	5
Skolsköterska	5
Kompetens	5
Personalresurser	6
Lokaler och utrustning	6
Verksamhetens arbete	7
Metodbok	7
Hälsofrämjande arbete	7
Elevhälsans hälsofrämjande arbete på skolorna läsåret 21/22:.....	7
Hälsobesök	8
Skolläkarmottagning.....	9
Vaccinationer	10
Öppen mottagning.....	10
Remisser	11
EMI-möten.....	11
Övrigt	11
Patientsäkerhet	12
Samverkan	13
Elevernas trivsel	13
Utveckling	15
Verksamhetsplan 2022/2023	16

Uppdrag

Enligt skollagen ska det finnas elevhälsa för eleverna i grundskola, grundskola, sameskola, specialskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola.

Elevhälsan skall omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För elevhälsans medicinska insats (EMI), ska det finnas skolsköterska och skolläkare.

EMI skall arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande samt stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Eleverna skall erbjudas minst tre hälsobesök i grundskolan och minst ett hälsobesök i gymnasieskolan samt ges möjlighet till enklare sjukvårdsinsatser.

Styrdokument

EMI har ca 250 lagar, författningar och styrdokument att förhålla sig till, b.la

Arbetsmiljölagen,

Arkivlagen,

Dataskyddsförordningen GDPR,

Diskrimineringslagen,

Föräldrabalken,

Förvaltningslagen,

Hälso- och sjukvårdslagen,

Lagen om hälsodataregister,

Lagen om register över nationella vaccinationsprogram,

Offentlighets- och sekretesslag,

Patientdatalagen,

Patientdataförordningen,

Patientlagen,

Patientskadelagen,

Patientsäkerhetslagen,

Skollagen,

Smittskyddslagen,

Socialtjänstlagen,

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd,

Vägledning för elevhälsa och

Danderyds kommuns lokala metodbok som innehåller de processer som finns i kommunens verksamhet samt de aktiviteter, rutiner och riktlinjer som ska följas.

Verksamhetsansvar, kompetens och personalresurser

Ansvarsfördelning

Danderyds kommun är vårdgivare. Utbildningsnämnden ansvarar för den skolverksamhet som bedrivs i kommunal regi och är vårdgivarens representant för EMI i kommunens skolor. Det finns en verksamhetschef för grundskola, gymnasieskola och elevhälsans medicinska insats. Medicinskt ledningsansvarig är skolläkaren.

Tre av skolsköterskorna har övergripande uppgifter i de kommunala skolverksamheterna med inriktningarna samordningsansvar 20%, vaccinationsuppdrag och systemadministration av Prorenatas medicinska journalhantering.

Verksamhetschef

Inom all hälso- och sjukvård ska det finnas en verksamhetschef som ansvarar för verksamheten och har det samlade ledningsansvaret. Verksamhetschefen ska verka för hög kvalitet inom EMI och verka för god samverkan med andra aktörer.

Verksamhetschefen för EMI är ansvarig för det systematiska kvalitetsarbetet i vilket avvikelshantering, upprättande av verksamhetsplan, verksamhetsberättelse, ledningssystem och patientsäkerhetsberättelse ingår. Ansvaret att ta fram underlag i det systematiska kvalitetsarbetet är delegerat till samordnade skolsköterska.

Skolläkare

Skolläkaren är medicinskt ledningsansvarig i kommunen och utgör elevhälsans medicinska kompetens. Skolläkaren har tillsammans med skolsköterskan ansvar för verksamheten på den enskilda skolan och utför sina arbetsuppgifter under eget yrkesansvar. Skolläkaren ansvarar för att ge stöd i medicinska frågor till elevhälsa och skolor.

Skolsköterskorna är ensamma i sin medicinska roll på skolan och det är viktigt med ett medicinskt stöd från en skolläkare. Sedan februari 2021 finns en skolläkare på 80% anställd för samtliga kommunala skolor i kommunen.

Skolläkaren ansvarar för vaccinationsordinationer vid avvikande vaccinationer och för att det finns generella ordinationer av läkemedel. Skolläkaren träffar alla barn i förskoleklass eller årskurs 1 och annars vid behov. Skolläkaren skriver remisser för utredning av neuropsykiatrisk funktionsnedsättning eller språkstörning samt till andra vårdinstanser vid behov. Till exempel vid obesitas, skolios med mera.

Tillsammans med samordnade skolsköterska ansvarar skolläkaren för uppdatering av metodboken, handläggning av avvikelser samt för att bidra till kvalitetsutvecklingen inom EMI.

Skolläkaren ansvarar för att rapportera till verksamhetschefen när kvalitén i verksamheten inte beaktas eller tillgodoses. Skolläkaren ansvar även för Lex Maria anmälningar.

Kompetens

Skolläkaren arbetar i första hand hälsofrämjande och förebyggande, men även åtgärdande. Skolläkaren är legitimerad läkare med specialistutbildning i allmänmedicin, pediatrik eller barn- och ungdomspsykiatri som bas och kan även ha tilläggspecialitet inom skolhälsovård. Skolläkaren har fördjupad medicinsk kunskap inom områdena tillväxt, utveckling, endokrinologi, psykisk hälsa, specifika skolsvårigheter, långvariga sjukdomstillstånd och funktionsnedsättningar i skolan, vaccinationer och smittskydd samt hälsofrämjande arbete. Skolläkaren har specifik kunskap kring lagstiftning som styr skolans arbete samt de delar av hälso- och sjukvårdslagen som styr elevhälsan. Skolläkaren i Danderyds kommun har specialistutbildning inom allmänmedicin.

Samordnade skolsköterska

Samordnade skolsköterska ansvarar, genom delegation av verksamhetschef, för det systematiska kvalitetsarbetet i vilket avvikelshantering, upprättande av verksamhetsberättelse och verksamhetsplan, patientsäkerhetsberättelse samt ledningssystem ingår.

Samordnade skolsköterska ansvarar för schemaläggning av skolläkare, ledning och ansvar för EMI-möten 1 gång i månaden. I rollen ingår även kontakter med högskolor och studenter gällande verksamhetsförlagd utbildning för studenter som läser till distriktssköterska eller barnsjuksköterska. Samordnade skolsköterska är behjälplig vid rektorernas rekrytering av personal samt introducerar nya skolsköterskor och tilldelar mentor.

I rollen ingår även att vara en samordnande länk inom kommunens EMI och arbeta med verksamhetsutveckling och informationsspridning inom EMI.

Samordnande skolsköterska samverkar med andra skolsköterskesamordnare i regionen och fungerar som en samordnade länk mellan olika vårdinstanser i länet såsom till exempel barn- och ungdomspsykiatri, barn- och ungdomsmedicin och ungdomsmottagning.

Skolsköterska

Skolsköterskan utgör den medicinska- och omvårdnadskompetensen i elevhälsan. Skolsköterskan har tillsammans med skolläkaren ansvar för verksamheten på den enskilda skolan och utför sina arbetsuppgifter under eget yrkesansvar. Skolsköterskan ansvarar för att rapportera till verksamhetschef när kvalitén i verksamheten inte beaktas eller tillgodoses.

Kompetens

Skolsköterskans kompetens omfattar kunskap i förebyggande hälso- och sjukvårdsproblem liksom kunskap i hälsofrämjande arbete i den fysiska, psykiska och sociala miljön. Omvårdnadskompetens innebär att utifrån en helhetssyn på människans fysiska, psykiska, sociala och andliga behov

hjälpa individer, familjer och grupper att förebygga, identifiera och behandla hälso- och sjukvårdsproblem. Skolsköterskan har en grundutbildning till sjuksköterska samt en vidareutbildning till distriktssköterska eller barnsjuksköterska. Alla skolsköterskor inom kommunen har rätt vidareutbildning.

Personalresurser

I kommunen finns 10 grundskolor och en gymnasieskola. Elevantalet per heltidstjänst inom kommunen ligger på ett snitt på 575 elever per skolsköterska på grundskolan. Elevantalet per skolsköterska är dock ojämnt, vilket till viss del kan förklaras med att arbetsuppgifterna för en skolsköterska kan skilja sig åt mellan olika skolor. Det kan även bero på sjukskrivningar som ej helt täckts upp för.

Läsåret 2021/22

Elevantal baserat på juni 2022

Skola	Antal elever	Tjänstgöringsgrad	Antal elever per heltid
Kevingskolan	241	50%	482
Kyrskolan	397	80%	603
Baldersskolan	160	30%	533
Långängsskolan	177	20%	885
Ekebyskolan	267	50%	534
Vasaskolan	251	50%	502
Stocksundsskolan	487	80%	608
Mörbyskolan	478	75% *	639
Fribergaskolan	576	100%	576
Enebybergs skola	664	80% 50%	511
Danderyds gymnasium	1263	75% * 70%	871

*sjukskrivning 25%

Samordnande skolsköterska och en timanställd skolsköterska (10%) har under vårterminen 2022 även genomfört inskrivningssamtal med nyanlända elever från Ukraina som börjat förberedelseklass på Kevingskolan. En timanställd skolsköterska har arbetat med vaccinationsuppdrag i samtliga skolor. Danderyds gymnasium har under vårterminen haft hjälp med administrativt arbete av pensionerad skolsköterska.

Lokaler och utrustning

Några av skolorna har en del brister gällande lokaler och utrustning som respektive skolsköterska lyft med sina rektorer för åtgärder.

Verksamhetens arbete

Metodbok

Metodboken är ett verktyg och hjälpmedel för skolsköterskor och skolläkare i deras dagliga arbete. I metodboken finns de processer, aktiviteter och rutiner som styr EMI i Danderyds kommun. De är framtagna för att en hög patientsäkerhet och god kvalitet ska finnas för eleverna i Danderyds kommun. Ansvarig för metodboken är samordnade skolsköterska och den medicinskt ledningsansvariga skolläkaren. Metodboken finns digitalt och endast EMI:s personal har tillgång till den. Alla skolsköterskor ska hålla sig uppdaterade och vara delaktiga i att arbeta efter metodbokens rutiner. När ny rutin införs informeras detta på EMI-möte eller via epost för att notera att nytt dokument finns att läsa.

Hälsofrämjande arbete

Hälso- och sjukvården är indelad i micro, meso och makronivå. För EMI innebär det att makronivån har fokus på ledningen - vårdgivare och verksamhetschef för elevhälsans medicinska insats. Mesonivån beskriver skolenheten, verksamheten EMI med skolsköterskorna och skolläkaren medan mikronivån belyser elever och dess vårdnadshavare. I verksamheten skapas resultat genom samspel och dialog mellan nivåerna.

Individuell hälsoundervisning är en del av hälsobesöket, men sker även vid skolsköterskans övriga elevkontakter. På individnivå arbetar skolsköterskorna hälsofrämjande utifrån livsstilsfaktorer. De arbetar också aktivt med att främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa. Detta sker vid hälsobesöken, vid uppföljningar, vid öppen mottagning och när de på andra sätt möter elever och dess vårdnadshavare. Elevärenden tas även upp på skolans elevhälsoteam och vid behov följer skolsköterskan upp dessa.

Elevhälsans hälsofrämjande arbete på skolorna läsåret 21/22:

Vid skolläkarbesöket i förskoleklass/ årskurs 1 lägger skolläkaren mycket tid på att diskutera med vårdnadshavare och elev om friskfaktorer både gällande fysisk och psykisk hälsa. En plan läggs upp för att följa eventuella ohälsosamma vanor genom tex vidareremittering till dietist, barn- och ungdomsmedicinsk mottagning, första linjens psykiatri eller genom extra uppföljande kontroller hos skolsköterska. Vårdnadshavare och elev får möjlighet att ställa livsstilsrelaterade frågor och skolläkaren ger råd om vad de som familj kan jobba med och vart de kan vända sig om de behöver ytterligare stöd i frågan.

Vid en neuropsykiatrisk utredning informerar skolläkare om hälsofrämjande faktorer såsom tex motion och sömn etc och vårdnadshavare ges tillfälle att ställa frågor.

Vid tillväxtbedömningar pratar man också om hälsofrämjande faktorer relaterat till kost, motion, sömn etc.

Hur pass aktiv skolsköterskan varit i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet på gruppnivå skiljer sig åt mellan skolorna. Under höstterminen 2021 beror skillnaderna främst på sjukskrivning eller vakanser.

Baldersskolan: Skolans skolsköterska har arbetat med basprogrammet och inte kunnat prioritera hälsofrämjande arbete på gruppnivå.

Stockundsskolan: Skolans skolsköterska är nyanställd, har arbetat med basprogrammet och inte kunnat prioritera hälsofrämjande arbete på gruppnivå.

Enebybergs skola: Skolsköterskorna har haft pubertetssamtal i årskurs 5. De har deltagit i arbetet med att tillgängliggöra matsalen för elever med neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och deltagit i elevrådsmöten som handlat om trygga och otrygga platser på skolan.

Vasaskolan: Skolans skolsköterska är nyanställd, har arbetat med basprogrammet och inte kunnat prioritera hälsofrämjande arbete på gruppnivå.

Kevingeskolan: Skolsköterskan har haft pubertetssamtal i årskurs 5, kroppen känns i årskurs 1, kroppen och hälsa samt snällhet och samtycke i årskurs 3.

Långängsskolan: Skolsköterskan har haft gruppsamtal om nätetik i årskurs 3.

Ekebyskolan: Skolsköterskan har haft pubertetssnack i årskurs 5 och 6, samt kostsamtal med en klass i årskurs 6.

Kyrkskolan: Skolsköterskan har haft pubertetssnack i årskurs 6.

Mörbyskolan: Skolsköterska och kurator har haft lära känna samtal med elever i åk 7. På grund av administration gällande Covidvaccineringen har hälsofrämjande arbete på gruppnivå inte prioriterats.

Fribergaskolan: På grund av eftersläpande administration med anledning av att skolsköterska var saknades under föregående läsår samt administration gällande Covidvaccineringen hälsofrämjande arbete på gruppnivå inte prioriterats.

Danderyds gymnasium: Ingen gruppundervisning har skett i på grund av sjukdom och vakans/vikarie.

Hälsobesök

Skolsköterskan erbjuder elever hälsobesök med allmänna hälsoundersökningar samt stödjer och medverkar till att elever utvecklar hälsosamma levnadsvanor. Hälsobesök erbjuds alla elever i förskoleklass, åk 2, 4, 6, 8 och år 1 på gymnasiet. Vid hälsobesöken genomförs hälsosamtal och undersökningar utifrån basprogrammet som vilar på Socialstyrelsens beslut och finns beskrivet i kommunens metodbok. Hälsosamtalen har en stödjande och hälsofrämjande inriktning med utgångspunkt från den enskilda individen. En

avsikt är att få eleven att se samband mellan eventuella hälsoproblem och den egna livsstilen samt hur de påverkar skolsituationen.

Under läsåret 21/22 har sammanlagt 2167 hälsobesök genomförts, varav 38 har varit för nyanlända. Det är en ökning med 449 hälsobesök jämfört med läsåret 20/21 då 1718 hälsobesök genomfördes.

Danderyds gymnasium: Samtliga elever har erbjudits hälsosamtal och hälsoenkät har skickats ut digitalt. 92 elever av skolans 466 elever i år 1 har genomfört hälsobesök. Elevernas intresse att genomföra elevhälsosamtal i gymnasieskolan har ökat efter ett tillfälligt minskat intresse under pandemin

Mörbyskolan: 114 av totalt 172 hälsosamtal har genomförts på grund av tidsbrist relaterat till sjukskrivning och ökad administration kring Covid 19 vaccineringen på skolan.

Kyrkskolan: 5 av 71 elever i åk 4 har inte genomfört hälsobesök under läsåret på grund av tidsbrist.

Balderskolan: Två nyanlända har inte varit på hälsobesök på grund av att vaccinationsbedömningen ännu ej var klar. De har dock varit på inskrivningssamtal hos skolsköterska innan de började i förberedelseklass på Kevingskolan.

Skolläkarmottagning

Samordnade skolsköterska lägger ett roterande schema där skolläkaren besöker skolorna. Skolläkaren träffar alla barn i förskoleklass då tillväxtkurvor, vaccinationer, hereditet och medicinska åkommor bedöms. Värt att notera är att barnen och föräldrarna inte träffat en barnläkare för utvecklingsbedömning sedan besöket på barnavårdscentralen då barnet var sex månader.

Många av övriga skolläkarbesök innebär kontroll av ryggar med skolios, att göra medicinska bedömningar av elever och därefter skriva remisser samt att göra vaccinationsbedömningar av samtliga nyanlända elever och undersökning vid behov.

Att skriva remisser för neuropsykiatrisk utredning är ett tidskrävande arbete för flera professioner. Lärare och speciallärare eller specialpedagog tar fram pedagogiska utredningar, åtgärdsprogram och andra underlag. Skolsköterskan kontrollerar syn och hörsel samt samlar in och skannar allt underlag i elevens journal.

Skolläkaren har 1,5 timme avsatt för att läsa igenom alla underlag, ta anamnes från elev och vårdnadshavare, göra en medicinsk undersökning samt medicinsk bedömning som ska delges/godkännas av vårdnadshavare och sen skriva eventuella remisser.

För att träffa nyanlända familjer med tolk avsätts en timme skolläkartid per elev, för besök i förskoleklass och årskurs 1 avsätts 30 min per elev och för ryggektrroller 15 min.

Det är ett pågående arbete under terminen att fördela och anpassa skolläkartider så att alla skolor får den tid de behöver utifrån elevantal och behov.

Det finns totalt 3722 elever i grundskolan och 1263 elever i gymnasieskolan som skolläkaren har ansvar över

Under läsåret 21/22 har skolläkaren haft 756 kontakter, varav 318 är läkarbesök i förskoleklass och årskurs 1. Många av övriga skolläkarbesök innebär kontroll av ryggar med skolios, att skriva remisser och träffa nyanlända barn.

Vaccinationer

Eleverna erbjuds vaccination enligt det allmänna vaccinationsprogrammet. Det innebär vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund i förskoleklass – åk 2. I åk 5 erbjuds alla elever vaccination mot humant papilliomvirus, HPV och i åk 8 erbjuds alla elever vaccination mot difteri, stelkramp och kikhosta. Vaccinationstäckningen inom kommunen är hög. Vaccinationer har erbjudits till alla som skall ha. En liten andel har valt att tacka nej till vaccination. 74% av dessa gällde vaccinationen mot HPV.

Vårdnadshavare som tackar nej till vaccin enligt basprogrammet erbjuds informationssamtal om vaccin med skolläkare om de önskar samt erbjuder på nytt vid varje nytt stadium.

EMI ansvarar för alla ordinationer och vaccinationer av nyanlända elever. Många nyanlända elever behöver flera vaccinationer för att komma i fas med det svenska vaccinationsprogrammet.

Samtliga vaccinationer registreras i det Nationella vaccinationsregistret. Sammanlagt har skolsköterskorna under läsåret givit 1833 vaccinationer.

Öppen mottagning

Utöver den planerade mottagningen ska elever erbjudas möjlighet att själva söka upp skolsköterskan. Till den öppna mottagningen kan elever söka utan tidsbeställning för enklare sjukvårdsinsatser, bedömning, behandling samt rådgivning och stöd i psykosociala frågor/svårigheter. Skolsköterskan gör dagligen många medicinska bedömningar samt ger hjälp till egenvård. Mottagningsverksamheten för EMI är en del i det generella förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Det är viktigt att hålla isär den uppgiften från primärvårdens uppdrag.

Sammanlagt antal spontanbesök på skolorna har ökat jämfört med föregående läsår. Lsåret 21/22 genomfördes 2133 besök jämfört med 1894 besök under läsåret 20/21.

Remisser

Under läsåret har det skrivits 488 remisser – en ökning från 295 remisser föregående läsår. Skolläkaren har skrivit 288 och skolsköterskorna 200 remisser.

De vanligaste remisserna skickas till ögonläkare/optiker, kompetenser som genomför dyslexiutredning, barn- och ungdomspsykiatrisk mottagning, Danderyds barn- och ungdomsmedicinska mottagning, barnläkarmottagningar med uppdrag att utreda neuropsykiatrisk funktionsnedsättning, vårdcentral, ortopediskt center och öron-, näsa- och halsmottagning.

EMI-möten

Under läsåret har nio EMI-möten genomförts varav tre varit heldagar. Detta läsår har några av mötena skett digitalt på grund av pandemin. På mötena har följande deltagit: verksamhetsutvecklare angående digitala samtycken och avvikelserapportering via funktionsbrevlåda i Prorenata, handläggare på bildningsförvaltningen angående rutinerna kring mottagandet av nyanlända i kommunen och verksamhetsutvecklare om suicidprevention. Vidare har gruppen haft besök av kommunens it-arkivarie, kommunens ungdomsmottagning, personal från socialförvaltningen om kommunens föräldrastöd och integration. Gruppen har även haft externa besökare såsom skoliosföreningens ordförande, projektledaren för Elevhälsoportalen och en barnpsykiolog från första linjens psykiatri i Danderyd.

Ett stående inslag på EMI-mötena är genomgång av avvikelser, åtgärder av dessa och att en plan läggs upp för att förhindra att det händer igen.

Samordnade skolsköterska ansvarar för mötena och är sammankallande och verksamhetschefen har deltagit en del av tiden på samtliga möten. Skolläkaren och samtliga skolsköterskor deltar på EMI-mötena förutom vid sjukdom. Verksamhetschefen deltar på delar av mötena.

Övrigt

I skolsköterskans arbete ingår mycket dokumentation då allt skall journalföras. Vi journalför i journalsystemet Prorenata tillsammans med skolornas elevhälsa. Alla grupper har egen flik i journalsystemet enligt de sekretessregler som finns.

I EMI ingår mycket administrativt arbete med att skanna in olika handlingar eftersom målet är att alla journaler ska finnas i enbart digital form. Det saknas möjlighet att digitalt föra över journaler mellan det system som används på BVC och det system som kommunen använder. Samtycken till vaccination skannas in för de elever och vårdnadshavare som inte lämnat samtycket digitalt.

EMI använder digitala samtycken för vaccination sedan läsåret 20/21 och under detta läsår används digitala samtycken via journalsystemet Prorenata. De vårdnadshavare som saknar bank-id kan ge samtycke i pappersform.

Övrigt administrativt arbete är t.ex. journalhantering och rekvirering av journaler samt att skicka journaler till mottagande skola efter inskannat medgivande av vårdnadshavare. Skolsköterskorna hämtar utskrivna kopior på journaler från BVC och skannar in dessa i journalsystemet.

Remissvar ska skannas och rapporteras till skolläkare, hälsoenkäter administreras och skannas in, information om kommande undersökningar läggs upp på lärplattformen V-klass och besök och undersökningar behöver ibland återrapporteras till vårdnadshavare.

Utöver basprogrammet utför EMI andra kontroller åt andra vårdgivare. Det är till exempel när en barnläkare ber EMI följa upp längd och vikt eller puls och blodtryck inför och under behandling med vissa mediciner. Totalt har skolsköterskorna haft 15 552 administrativa kontakter under läsåret i journalsystemet Prorenata, jämfört med 10 565 under föregående läsår (20/21).

Till dessa administrativa kontakter tillkommer det administrativa arbetet kopplat till vaccination och smittspårning för Covid 19. Skolsköterskorna gick igenom samtliga elevers samtycken och hälsodeklarationer för att bedöma huruvida eleven kunde vaccineras på skolan. Skolsköterskorna var i olika utsträckning även behjälpliga i genomförandet av gurgeltesterna för smittspårning av Covid 19.

Patientsäkerhet

Skolsköterskor och skolläkare är skyldiga att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls så att ingen elev utsätts för skada. Skolsköterskor och skolläkare ska rapportera risker för vårdskador samt händelser som har medfört eller kunnat medföra en vårdskada till vårdgivaren.

Avvikelsen skrivs in i Prorenata och hamnar i funktionsbrevlådan hos samordnade skolsköterska, skolläkare och verksamhetschefen.

Det har inte funnits anledning att formulera någon Lex Maria-anmälan under läsåret 21/22. Skolhälsans verksamhetschef, samordnande skolsköterska och medicinskt ledningsansvarige (MLA) skolläkare har tagit del av inkomna avvikelser. I varje enskilt fall har en utredning genomförts och återkoppling med åtgärd har dokumenterats.

Under läsåret har samordnade skolsköterska och verksamhetschef skrivit en Patientsäkerhetsberättelse.

Samordnade skolsköterska kontrollerar loggkontroll i journalsystemet en gång i månaden så att olovlig inloggning i journal inte förekommer. MLA har genomfört journalgranskning av slumpvis utvalda journaler på samtliga skolor året efter att hälsobesök enligt basprogram utförts.

Sammanställning av dessa granskningar redovisas på EMI möte i augusti 2022 då likvärdig dokumentation diskuteras.

Samverkan

Alla skolsköterskor är en del av skolans elevhälsoteam. Skolläkaren har under läsåret besökt alla skolors elevhälsoteamsmöten utom på en skola. Läsåret 2022/2023 är skolläkaren schemalagd att delta på ett elevhälsoteamsmöte en gång per läsår och elevhälsoteam.

Det skiljer sig åt mellan skolorna om skolsköterskorna deltar i skolornas arbete mot kränkande behandling samt om aktiviteter såsom gruppsamtal med eleverna om olika livsstilsfrågor genomförs.

Samverkan med övriga aktörer sker på EMI-möten då skolsköterskorna tillsammans bestämmer vilka som ska bjudas in.

Under 2021 genomfördes en utredning av styrningen och organisationen av elevhälsoarbetet i Danderyds kommun för att ta fram förslag för stärkt kvalitet och likvärdighet i elevhälsoarbetet i kommunens skolor. Utredningen visade bland annat att alla elevhälsans funktioner inte finns på samtliga skolor och att det inte är likvärdig tillgång till dessa professioner mellan skolorna. En satsning på en mer centralt kvalitetssäkrad elevhälsa förväntas för eleverna medföra en ökad tillgång till elevhälsans samtliga professioner och en ökad möjlighet till kollegial samverkan för personalen.

Elevernas trivsel

Utifrån de enkäter som eleverna fyller i under hälsosamtalen kan vi ta fram statistik. Nedan återfinns ett urval av dessa frågor som elever i årskurs 4 och 8 har svarat på. Under läsåret 21/22 har inte eleverna i år 1 på Danderyds gymnasium haft hälsosamtal utifrån elevhälsoenkäten på grund av låg skolsköterskebemanning, men samtliga elever i år 1 har erbjudits ett hälsosamtal.

I elevhälsoenkäterna tas bland annat följande upp: trivsel, trygghet, arbetsro, om elev blivit utsatt för kränkning och stress. Den absoluta majoriteten av kommunens elever, enligt dessa enkäter, trivs i skolan och känner sig trygga, men med stigande ålder känner sig eleverna mer stressade.

Utveckling

Skolläkaren har genomfört följande fortbildning under läsåret 21/22:

Utbildningsdag om vacciner, vaccinationer och smittskydd för EMI (Smittskydd Sthlm).

Seminarium om psykisk hälsa hos unga (Svenska skolläkarföreningen).

Föreläsning om ätstörningar (Stockholms centrum för ätstörningar).

Utbildning om Covid/covidvaccination.

Digital utbildning om PTSD Nyanlända (Röda korset)

Barnhälsodagen, digitalt (Skolläkarförbundet)

Digital utbildning om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (Refam)

Studiebesök på ADHD-center i Stockholm

Skolsköterskorna på gymnasieskolan och på högstadiet har inte genomgått någon fortbildning detta läsår. Skolsköterskorna på Vasaskolan och Stock-sundsskolan har inte deltagit i fortbildning med anledning av de varit nyanställda och behövt ägna sin tid åt att komma in i rollen som skolsköterska. Den inplanerade hörselutbildningen för de nyanställda skolsköterskorna ställdes in på grund av för få sökande. En skolsköterska valde att inte gå någon fortbildning med anledning av kommande pensionsavgång.

Övriga skolsköterskor har gått följande utbildningar under läsåret 21/22 (de flesta digitala):

- Psykisk ohälsa hos barn och ungdomar,
- Elevhälsa i utveckling,
- Smittskydd Stockholms utbildningsdag om vaccinationer, webinarium om Covid,
- Ungas onlineliv och hälsa,
- Föreläsning om barn och elever med särskild begåvning
- Webinarium om dokumentation,
- Föreläsning av Suicide Zero,
- NPF-utbildning Attention.

En skolsköterska gick en heldagsutbildning om grundsärskolan. En skolsköterska gick en barnortopediutbildning och en annan gick administratörsutbildning för Prorenata.

Verksamhetsplan 2022/2023

Med syfte att förstärka elevers tillgång till elevhälsa och säkerställa likvärdig tillgång till elevhälsa inrättar bildningsförvaltningen en enhet för elevhälsa. En enhetschef har rekryterats under vårterminen 2022 som börjar sin tjänst i november 2022. Enhetschefen blir ansvarig för elevhälsans medicinska insatser och övertar initialt chefskapet för skolläkaren, de idag centralt placerade specialpedagogerna samt ungdomsmottagningens kuratorer.

En mer centralt organiserad elevhälsa kan också ansvara för att utveckla nya digitala ingångar till elevhälsan samt öka kommunens möjlighet till samordning i relation till andra samarbetspartners såsom socialförvaltningen och barn- och ungdomspsykiatri, BUP. Den samlade kvalitetshöjningen bedöms också gynna arbetet med utvecklingen av särskolan samt de kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna.

Prioriterade områden att utveckla:

- Införa kvalitetsarbete via Stratsys
- Ökad likvärdighet gällande det förebyggande arbetet i skolan på gruppnivå
- Utvecklad journalföring av remisser för tillgänglig statistik gällande antal
- Satsning på suicidprevention
- Sexualitet, samtycke och relationer

- Redan i årskurs 6 kommer eleverna att tillfrågas om de kommit i kontakt med alkohol, narkotika, droger, tobak och spel om pengar (ANDTS) för att upptäcka eventuell användning eller risk tidigare